

مراقبت از کاتتر دیالیز خونی

گروه سنی : بزرگسالان

تهیه کنندگان : گروه آموزش به بیمار مرکز

با نظارت دکتر عصمت قانعی (فوق تخصص کلیه و مجاری ادراری)

بازبینی بهار ۱۴۰۳

لخته ممکن است داخل مجرای کاتتر یا بیرون کاتتر تشکیل شود و مسیر را مسدود کند. این وضعیت سرعت جریان خون کاتتر را کم می کند و کیفیت دیالیز را کاهش می دهد .

عفونت می تواند حتی با سرعت جریان خوب خون هم ایجاد شود.

مهم است که آموزش های مراقبتی کاتتر را دقیقاً همانطور که آموخته اید، اجرا کنید تا از عفونت پیشگیری کنید . شما باید علائم و نشانه های عفونت کاتتر را بشناسید و آنها را به پزشک خود یا پرستار دیالیز خود هر چه سریع تر گزارش کنید تا درمان مناسب در اولین فرصت انجام شود. علائم و نشانه های عفونت کاتتر عبارتند از:

- تب
- لرز
- ترشح از محل خروج کاتتر
- احساس ضعف و بیحالی عمومی

منبع:

<http://www.kidney.org/patients/kidneyliving/index.cfm>

بیوشانید. پرسنل نیز موقع تعویض پانسمان کاتتر شما باید ماسک بزنند و دستکش بپوشند.

- در پوش ها و کلمپ های کاتتر شما وقتی برای دیالیز استفاده نمی شوند باید کاملاً بسته نگه داشته شوند. فقط اعضای تیم مراقبتی باید از کاتتر دیالیز شما برای بیرون کشیدن خون یا دادن دارو یا مایعات استفاده کنند.
- اگر احساس کنید که محل اطراف کاتتر زخمی شده یا قرمز به نظر می رسد فوراً با پرستار دیالیز تماس بگیرید. در مورد علائم و نشانه هایی که باید فوراً مورد توجه قرار دهید از پرسنل دیالیز سوال کنید.

کاتتر دیالیز که داخل ورید گردن قرار دارد

آیا باید در مورد کاتتر نگران باشم؟

گاهی اوقات، حتی زمانی که شما خیلی مواظبید و دقت می کنید، کاتتر شما ممکن است لخته کند یا عفونی شود.

چگونه از کاتتر مراقبت کنیم؟

با مراقبت خوب، کاتتر بیشتر عمر می کند و شما از مشکلاتی مثل عفونت و تشکیل لخته در امان خواهید ماند. نکات مهم زیر را پیش بگیرید:

- پانسمان کاتتر را تمیز و خشک نگهدارید .
- اطمینان حاصل کنید که محل ورود کاتتر تمیز است و تیم مراقبت شما پانسمان آن را در هر جلسه دیالیز عوض می کند
- یک ست پانسمان در منزل داشته باشید تا در صورت نیاز به تعویض پانسمان از آن استفاده کنید. از پرسنل دیالیز بخواهید تا چگونگی تعویض پانسمان را در شرایط اورژانس به شما یاد بدهند.
- درپوش کاتتر را هرگز برندارید. هوا نباید وارد کاتتر شود.
- از شنا کردن یا قرار گرفتن در وان حمام بپرهیزید. نباید اجازه دهید که محل کاتتر یا پانسمان کاتتر خیس شود. رطوبت، باعث عفونت می شود. می توانید دوش بگیرید و روی پانسمان را طوری بپوشانید که خیس نشود.
- هر بار که درپوش کاتتر باز می شود، برای جلوگیری از ورود باکتری به کاتتر و جریان خونتان، روی بینی و دهان خود را با ماسک

کاتتر همودیالیز چیست ؟

پرماکت مورد استفاده برای دیالیز معمولاً یک کاتتر تونلی است زیرا زیر پوست قرار داده می شود. کاتتر شالدون عموماً برای شرایط اورژانس و دوره های کوتاه مدت (تا سه هفته) استفاده می شوند اما در شرایط زیر می توان بیشتر از سه هفته از کاتترها برای دیالیز استفاده کرد :

- زمانی که فیستول یا گرافت شریانی وریدی ایجاد شده اما هنوز برای استفاده آماده نیست.
- زمانی که راه دیگری برای دسترسی دائمی عروقی وجود ندارد. برای مثال، وقتی عروق خونی بیمار به اندازه کافی برای ایجاد فیستول یا گرافت قوی و مناسب نیستند.

کاتترها دو راه دارند یکی قرمز (شریانی) که خون را از ورید شما بیرون می آورد و وارد دستگاه دیالیز می کند و راه دیگر آبی رنگ (وریدی) است که اجازه می دهد خون تصفیه شده به بدن شما باز گردد.

زمانی که کلیه ها از کار می افتند و نمی توانند خون شما را تصفیه کنند و آب و مواد زائد را از بدن تان دفع کنند، دیالیز خونی به عنوان یک راه درمانی مورد استفاده قرار می گیرد. راه دسترسی عروقی دیالیزخونی، راه رساندن خون شما به دستگاه دیالیز می باشد .

برای دیالیز سه راه دسترسی عروقی وجود دارد و شما احتمالاً یکی از این ها را دارید .

- فیستول شریانی - وریدی که با اتصال یک شریان و ورید مجاور هم در دست شما ایجاد می شود .
- گرافت شریانی - وریدی که با استفاده از یک لوله نرم، شریان و ورید دست شما به هم متصل می شوند .
- کاتتر که لوله نرمی است که در یکی از وریدهای بزرگ، معمولاً در رگ گردن، قرار داده می شود .
- فیستول شریانی - وریدی انتخاب ارجح و گرافت شریانی - وریدی انتخاب بعدی برای دسترسی عروقی دائمی است . کاتتر شالدون برای دسترسی موقتی توصیه می شود. اما گاهی شرایطی وجود دارد که مانع ایجاد فیستول یا گرافت می شود و لازم است از پرماکت به عنوان راه دائمی استفاده شود .